

yıllık bekleme süresinin başlangıcı netleşiyor: Bu uygulama çerçevesinde, söz konusu 3 yıllık sürenin, satışın yapıldığı yıldan mı yoksa satışın yapıldığı tarihi takip eden yıldan itibaren mi başladığı tereddüt edilen ve tartışılan bir konuydu. Kanun Teklifiyle, 3 yıllık sürenin, satışın yapıldığı tarihi takip eden yıldan itibaren başlayacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan kâr, satışın yapıldığı yılı takip eden 3 üncü takvim yılının kar ve zarar hesabına eklenecektir.

8) Elektronik ortamda vergi dairesi kuruluyor: Kanun Teklifiyle, fiziki ortamdan bağımsız olarak elektronik ortamda vergi dairesinin kurulması, vergi dairelerinin diğer vergi dairelerinin şubesi olarak belirlenmesi suretiyle mükelleflere hızlı ve etkin hizmet verilebilmesinin sağlanması, vergi dairesince yapılan işlemlerin elektronik ortamda kurulan vergi daireleri tarafından da yerine getirilmesini temin edecek düzenlemeler yapma konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

9) Sosyal medyadan elde edilen kazançların belirli bir tutarına kadar istisna getiriliyor: Sosyal medyada sosyal içerik üreticilerinin elde ettikleri kazançların tamamı gelir vergisi kanununun ticari kazançlara ilişkin hükümleri çerçevesinde vergiye tabi tutuluyordu. Kanun Teklifiyle, sosyal medya üzerinden paylaşım yapan sosyal içerik üreticilerinin elde ettikleri kazançlar ile mobil cihazlarda

uygulama geliştirenlerin bu uygulamalardan elde ettikleri kazançları GVK'nin 103'üncü maddede yazılı tarifinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2021 yılı için 650.000 TL) aşmamak kaydıyla istisna kapsamına alınıyor. Bu istisnadan faydalanılabilmesi için Türkiye'de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve bu faaliyetlere ilişkin tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu kapsamda açılan hesaplara aktarılan hasılat tutarı üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla yüzde 15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ile yükümlü olacaklardır.

10) Cumhurbaşkanı'nın bütün mamülleri ile araçlarda ÖTV oranını 3 katına kadar artırma yetkisi veriliyor: Kanunun Teklifiyle, ÖTV Kanununda yapılması öngörülen değişiklikle, Cumhurbaşkanı'nın, bütün mamülleri ile araçlarda uygulanan ÖTV oranını 3 katına kadar artırma yetkisi verilmektedir.

11) Tarımsal destekleme ödemelerinde kazanç istisnası getiriliyor: Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilerin vergilendirme usulü tevkifat yoluyla vergilendirme olduğu için, bu ödemeler de ödemenin niteliğine göre farklı oranlarda tevkifat yoluyla vergilendiriliyordu. Kanun Teklifiyle, kamu kurum ve kuruluşları tarafından çiftçilere yapılan destek ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmekte ve bu ödemelerden herhangi bir vergi kesintisi yapılmaması sağlanmaktadır.

12) Gider pusulasının düzenlenmesi zorunluluğunun bulunduğu durumlara açıklık getiriliyor: Kanun Teklifiyle, gider pusulasının düzenlenmesi zorunluluğunun bulunduğu durumlara açıklık getirilmekte ve belgenin düzenlenmesi süresinin de 7 gün olduğu açık bir şekilde ifade edilmektedir. Ayrıca, maddede öngörülen hallerde banka, ödeme kuruluşu ve PTT tarafından düzenlenen belgeler (dekont, alındı vb.) ile bu Kanun

uygulanmasında belge düzenleme yükümlülüğü bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının tabi oldukları diğer ilgili mevzuat dahilinde düzenledikleri belgeler gider pusulası yerine kabul edilmekte ve bu hallerde mükellefler tarafından ayrıca gider pusulası düzenlenmemesi sağlanmaktadır.

ÇÖZÜM BEKLEYEN TEMEL SORUNLAR VE BAZI ÖNERİLER

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız bazı önemli ve de olumlu düzenlemelerin haricinde vergi mükelleflerin uzun yıllardır düzelmesini beklediği vergisel bazı temel sorunların ilgili kanun teklifinde yer almadığına beklentisi ise devam ediyor. Çözüm bekleyen bazı sorunlar ve öneriler ise şöyle sıralanabilir.

Gelir vergisi ile kurumlar vergisi arasında gelir vergisi mükelleflerini aleyhine uygulanan farklı vergi oranı. Bilindiği gibi kurumlar vergisinde sabit olarak uygulanan yüzde 25 (2022 de yüzde 23, 2023 te yüzde 22) vergi oranına karşılık, gelir vergisinde gelir dilimlerine göre yüzde 15 ila yüzde 40 oranında vergi alınmakta. Örneğin; yıllık geliri 1 milyon lira olan bir gelir vergisi mükellefi yüzde 40 oranında vergi öderken, aynı durumdaki bir kurumlar vergisi mükellefi yüzde 25 oranında vergi ödüyor. Bu duruma verilecek en çarpıcı bir başka örnek ise, bir kurumda çalışan biri yılın ikinci yarısından ücretinden dolayı tabi olacağı gelir vergisi oranı neredeyse çalıştığı kurumun ödeyeceği kurumlar vergisi oranını geçebilmektedir. Daha da ötesi, ücretlilerden asgari ücret kısmı için vergi alınmaması, aşan kısmına vergi alınması beklentisi yıllardır tartışılmaktadır. Bu da mümkün değilse, ücretliler için ayrı bir vergisi dilimi ve oranı belirlenmeli.

KDV Kanunu ve uygulamasının artık güncellenmesi ve genel oranın yüzde 15'e çekilerek, indirimli oran uygulamasının azaltılması gerekiyor. Yıllardır kangren haline gelen, işletmelerin finansal yapısını bozan "Devreden KDV" sorununa artık bir çözüm bulunmalıdır. Özellikle stoklu çalışan işletmelerde yıllarca önemli tutarda devir KDV (maliyeden alacak) söz konusudur. Devreden KDV içerisinde "İadesi Gereken KDV" varsa bu kısım bir şekilde usulünde mükellefe iade edilebiliyor. Ancak, bunun dışında kalan devir KDV'ler ise, mükellefin alacağı olarak veya mükellefin sırtında kalan bir yük olarak devam etmektedir.

Tüm vergi kanunları sadeleştirilmeli, harcama üzerinden vergiye ağırlık verileceğine gelir üzerinden alınan vergilere ağırlık verilmeli. Harcama vergileri azaltılarak farkın gelir üzerinden alınması sağlanmalıdır. Birçok indirim, istisna ve muafiyetin güncellenerek, indirim, istisna ve muafiyetlerin günün koşullarına göre daraltılması gerekiyor.

Sonuç olarak; Önemli gördüğümüz kanun teklifi TBMM de görülürken, teklifte yer almayan temel sorunların da dikkate alınması beklentiler arasında. Ayrıca teklifte yer alan, çok önemli ve gerekli görülen "yeniden değerlendirme" imkanının kalıcı ve vergisiz olması yerinde olacaktır. Son on yıl içerisinde neredeyse üç yılda bir "vergi affı" veya "vergi barışı" adı altında yapılan düzenlemelere son verilmeli. Bu ve benzeri uygulamaların vergilemede adaleti olumsuz etkilediği için, bu adaletsizlikleri giderecek politikalar geliştirilerek hayata geçirilmelidir. Bunun yanı sıra, vergilemede mali güç yaklaşımı dikkate alınarak, vergisini düzenli ödeyen ve ödevlerini eksiksiz yerine getiren iyi niyetli/dürüst (uyumlu) mükellefleri koruyucu veya ödüllendirici bazı düzenlemelere yer verilmeli.

